

ULUSLARARASI ÇATIŞMA ÇÖZÜMLERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ HAFTALIK BÜLTENİ

INTERNATIONAL CONFLICT RESOLUTIONS
APPLICATION AND RESEARCH CENTER
WEEKLY BULLETIN

Yazan ve Çeviren
Aslıhan ATEŞ
25 Haziran 2021

TURKOVAC

Erciyes Üniversitesinde Prof. Dr. Aykut Özdarendeli tarafından geliştirilen ve faz-1 ile faz-2 safhaları tamamlanan yerli korona virüs aşısı, faz-3 safhasında ilk gönüllüye uygulandı. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın da hazır bulunduğu ilk aşı uygulamasına canlı yayımla bağlanan Cumhurbaşkanı Erdoğan, aşı için Türkovac isminin uygun olacağını söyledi.

Erciyes Üniversitesi ile Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı tarafından geliştirilen aşının halihazırda Türkiye'de en ileri düzeye ulaşmış olan çalışma olduğunun altını çizen Erdoğan, "Dışarıdan temin ettiğimiz aşılar önemli olmakla birlikte asıl olan kendi aşımızı üretmektir. Bu salgının daha ne kadar süreceği, daha ne kadar mutasyon geçireceği belirsizdir. Ülkemizi salgın cenderesinden bir an önce kurtarmak, milletimizin sağlığını ve refahını güvence altına almak için kendi aşımıza sahip olmamız kritik öneme sahiptir. Üçüncü faza geçilen bu çalışma ile artık kendi aşımıza sahip olma konusunda son dönemece girmiş bulunuyoruz. Bu aşamanın da öngörülen sürede tamamlanarak aşımızın seri üretimine ve yaygın kullanımına geçilmesini temenni ediyorum. Vatandaşlarımızı bir an önce aşılarını olarak kendilerini ve sevdiklerini bu musibetten koruma konusunda sorumluluklarını yerine getirmeye davet ediyorum" diye konuştu.

Bugüne kadarki 2 aşamayı büyük bir başarıyla geçen Turkovac'ı geliştiren Prof. Dr. Aykut Özdarendeli ise şu açıklamalarda bulundu : " Çok güçlü bir aşı adayımız var. Cumhurbaşkanımızın dediği gibi son dönemeçteyiz. Bu zamana kadar aşının güvenli olduğu ortaya konuldu. Artık faz 3'te bu aşının sahadaki etkinliğini, gücünü göreacağız. Faz 3'ün koordinasyonunu ve sponsorluğunu TÜSEB yapıyor. Yanılmıyorsam 20 bin gönüllü olacak. Yurtdışı ayağı da olabilir. O zaman sayı artabilir."

TURKOVAC

The national coronavirus vaccine developed by Aykut Özdarendeli in Erciyes University, and whose phase-1 and phase-2 phases were completed, was administered to the first volunteer in phase-3 phase. Connecting live to the first vaccine application, in which Health Minister Fahrettin Koca was present, President Erdoğan said that the name Türkovac would be appropriate for the vaccine.

Underlining that the vaccine developed by Erciyes University and the Presidency of Turkish Health Institutes is the most advanced work in Turkey, Erdoğan said : "Although the vaccines we supply from abroad are important, the main thing is to produce our own vaccine. It is unclear how long this epidemic will last and how many mutations it will undergo. It is critical that we have our own vaccine in order to save our country from the epidemic as soon as possible and to ensure the health and welfare of our nation. With this study, which has passed into the third phase, we have now entered the final turning point in having our own vaccine. I hope that this phase will be completed within the stipulated time, and mass production and widespread use of our vaccine will begin. I invite our citizens to fulfill their responsibilities to protect themselves and their loved ones from this scourge by getting their vaccinations as soon as possible."

Prof. Dr. Aykut Özdarendeli, developing Turkovac which has passed 2 stages with great success so far, made the following statements: "We have a very strong vaccine candidate. As our President said, we are at the last turning point. So far, the vaccine has been proven to be safe. Now, in phase 3, we will see the effectiveness and power of this vaccine in the field. TUSEB coordinates and sponsors Phase 3. If I'm not mistaken, there will be 20,000 volunteers. It can also be overseas. Then the number may increase."

Yazan ve Çeviren
Ekrem İÇDE
25 Haziran 2021

KARADENİZ'DE RUSYA VE İNGİLTERE ARASINDA GERGİNLİK

NATO görevi kapsamında Karadeniz'de devriye gerçekleştiren İngiliz Kraliyet Donanması'na ait HMS Defender destroyerine sınır ihlali gerekçesiyle 23 Haziran'da Rusya'dan uyarı ateşi yapıldığı iddia edildi. Öte yandan Londra bu iddiayı yalanladı.

Rusya Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, İngiltere'ye ait "Defender" savaş gemisinin, Rusya tarafından yasa dışı ilhak edilen Kırım'ın güneybatısında bulunan Felenk'te sınırı ihlal ettiği iddia edilmişti. Bu nedenle "Su-24M" savaş uçağının havalandırıldığı belirtilen açıklamada, "Sınırları koruyan Rus gemisi, 12.06 ve 12.08'de İngiliz gemisine uyarı ateşi açtı. Su-24M, dokuz dakika sonra Defender gemisinin rotasına yönelik bombalama uyarısı yaptı." ifadelerine yer verilmişti.

Açıklamada, Rusya'nın Karadeniz Filosu ve Rusya Federal Güvenlik Servisine (FSB) bağlı sınır muhafızlarının ortak eylemleriyle İngiliz savaş gemisinin sınırı terk ettiği ve olayla ilgili İngiltere'nin Moskova Büyükelçiliği'ndeki askeri ataşesinin Rusya Savunma Bakanlığı'na çağırıldığı kaydedilmişti.

İngiltere Savunma Bakanlığı Basın Ofisinden yapılan açıklamada, "HMS Defender'a uyarı ateşi yapılmadı. Kraliyet Donanması gemisi, uluslararası hukuka uygun olarak Ukrayna karasularından zararsız geçiş yapıyor" ifadeleri kullanıldı. Rusların, Karadeniz'de bir topçu tatbikatı yaptıklarına ve denizcilik topluluğuna faaliyetleri hakkında önceden uyarıda bulduklarına inanıldığı belirtilen açıklamada, "HMS Defender'a hiçbir uyarı atışı yapılmadı ve yoluna bomba düştüğü iddiasını tanımıyoruz" denildi.

Ayrıca Moskova'dan bugün yapılan açıklamada "HMS Defender'ın yaptığı provokatif hareketi başka savaş gemilerinin denemesi son derece trajik sonuçları olur ve Karadeniz'de karasularımızı ihlal eden Batılı savaş gemileri uyarı olmaksızın vurulacak." ifadeleri yer aldı.

Öte yandan İngiliz gemisinin ihlal yaptığı ileri sürülen Felenk, Kırım'ın kara suları içinde bulunuyor. Uluslararası hukuk kurallarına göre, Kırım Ukrayna'ya ait kabul ediliyor.

TENSION BETWEEN RUSSIA AND ENGLAND IN THE BLACK SEA

It was claimed that a warning fire was fired from Russia on 23 June on the grounds of a border violation on the HMS Defender destroyer of the British Royal Navy, which was patrolling the Black Sea during the NATO mission. On the other hand, London denied this claim.

In a statement made by the Russian Ministry of Defense, it was claimed that the British warship "Defender" violated the border in Felenk, located in the southwest of Crimea, which was illegally annexed by Russia. For this reason, the statement stating that the "Su-24M" fighter jet was airborne, said, "The Russian ship, which was protecting the borders, fired warning shots at the British ship at 12.06 and 12.08. Nine minutes later, the Su-24M issued a bombing warning for the Defender ship's route." statements were made.

In the statement, it was noted that the British warship left the border with the joint actions of Russia's Black Sea Fleet and the border guards of the Russian Federal Security Service (FSB), and the military attaché at the British Embassy in Moscow was called to the Russian Ministry of Defense regarding the incident. In addition, in the statement made by the British Ministry of Defense Press Office, "HMS Defender did not fire warning shots. The Royal Navy ship is making safe passage through Ukrainian territorial waters in accordance with international law."

"No warning shots were fired at HMS Defender, and we do not recognize the claim that a bomb was dropped on its path," the statement said.

In addition, in a statement from Moscow today, "HMS Defender's provocative action by other warships will have extremely tragic results and Western warships violating our territorial waters in the Black Sea will be hit without warning." statements were included.

Felenk, which is alleged to have violated the British ship, is within the territorial waters of Crimea. According to the rules of international law, Crimea is considered to belong to Ukraine.

Yazan ve Çeviren
Kübra UYSAL
25 Haziran 2021

İRAN'IN YENİ CUMHURBAŞKANI İBRAHİM REİSİ OLDU

Cumhurbaşkanlığı seçiminin 13. yapılan seçimde muhafazakar aday Yargı Erki Başkanı İbrahim Reisi, oyların yüzde 62'sini alarak ülkenin 8. Cumhurbaşkanı oldu. Toplam 59 milyon seçmenin bulunduğu İran'da 1979 yılındaki devrimden bu yana en düşük katılımın gerçekleştiği bildirildi.

Reisi'nin rakipsiz yarıştığını iddia eden muhalifler ve reform yanlıları, seçimi boykot çağrılarını yaptı. Ruhani lider Ayetullah Ali Hamaney'e yakınlığı ile bilinen Reisi kendisini İran'daki ekonomik sorunlar ve yolsuzlukla en iyi mücadele edebilecek aday olarak tanıtmaktadır.

İran'ın yeni cumhurbaşkanı İbrahim Reisi'nin görevi 3 Ağustos'ta Hasan Ruhani'den devralması beklenmekte.

THE NEW PRESIDENT OF IRAN IS IBRAHIM REISI

In the 13th presidential election, conservative candidate Head of the Judiciary İbrahim Reisi became the 8th President of the country by receiving 62 percent of the votes. It was reported that the lowest attendance since the 1979 revolution in Iran, where there are 59 million voters in total.

Dissidents and reformists, claiming that the Reisi was running unopposed, called for a boycott of the election. Known for his closeness to the religious leader Ayatollah Ali Khamenei, his chief presents himself as the best candidate to fight the economic problems and corruption in Iran.

Iran's new President İbrahim Reisi is expected to take over the presidency from Hassan Rouhani on August 3.

ANTALYA DIPLOMACY FORUM
#THINKTOGETHERACTTOGETHER

ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU

18 – 20 Haziran 2021 tarihleri arasında dünyanın çeşitli yerlerinden liderler, siyasetçiler, diplomatlar, iş insanları, akademisyenler ve öğrenciler Antalya Diploması Forumunda bir araya geldiler. Forum, Covid-19 sürecinde gerçekleştirilen ilk uluslararası forum olma özelliği taşımanın yanında, geçtiğimiz sene yapılması planlanmış ancak pandemi şartlarından ötürü ertelenmiş ve günümüzde korona virüsle mücadele kapsamındaki olumlu gelişmeler çerçevesinde yüz yüze geniş katılımlı etkinliğini bu ay gerçekleştirmiştir. Öncelikle Antalya Diploması Forumu liderlerin, siyasetçilerin, önde gelen akademisyenlerin, düşünürlerin, kanaat önderlerinin, diplomatların ve iş insanlarının her yıl bir araya gelerek, küresel ve bölgesel meseleleri vizyoner bir bakış açısıyla ele almalarını sağlayacak ve sorunlara çözüm önerileri getirecek bir diyalog platformu oluşturulması amaçlanmakta; bölgenin ve tüm dünyanın geleceğiyle ilgili yeni fikirlerin, eğilimlerin oluşmasına, gündemin ve söylemin şekillendirilmesine katkıda bulunacaktır.

2 si liderler oturumu olmak üzere toplamda 25 oturumdan oluşan; ayrıca 11 devlet ve hükümet başkanı, 45 Dışişleri bakanı ve bakan seviyesinde konuşan katılım gösterdiği forumda “dijital diplomasi” vurgusu yapılmış, “küresel yönetim, bölgesel dayanışma, bölgesel politikalar, mülteci ve göçmenler, Doğu Akdeniz, enerji diplomasisi, Ortadoğu, terörizm tehdidi, Avrupa’nın geleceği, Afrika, Orta Asya” gibi önemli konular bu forumda tartışılmıştır.

Paneller eş zamanlı gerçekleştiği için öğrenciler 8 farklı gruba ayrılmıştır. Bu bağlamda kendi katıldığım oturumlarda aldığım notları aşağıda farklı başlıklarda açıklayacağım. Antalya Diploması Forumunun açılış konuşması Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu tarafından gerçekleşti. Çavuşoğlu konuşmasında dünya siyasetinin yeni bir etkileşime dönüştüğünü ifade ederek ortak fikir ve ortak hareket vurgusu yapmıştır. Özellikle 1.5 yıldır tüm dünyayı etkisi altına korona virüs salgını hakkında “Tarihte hiçbir küresel salgına karşı bu kadar hızlı aşı bulunulmadı” ifadelerini kullanan Çavuşoğlu; popülizmin, terörizmin, insan karışıklığının yükselmesine dikkat çekerek yenilikçi diplomasinin gerekliliğine vurgu yapmıştır. Ayrıca “Aynı şeyleri sürekli yaparak bir ilerleme kaydedemeyiz” diyen Çavuşoğlu, ADF’nin dünyada kapsadığı nitelik özelliğiyle tek olduğunu da ifade etmiştir. Dahası, forumun misyonunu “yeni dönem – yeni yaklaşımlar” olarak ifade etmiş ve güncel sorunlarının çözümünün tüm insanlığı ilgilendiren ortak eğilimlerle mümkün olduğunu da ayrıca belirtmiştir.

Ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, forumun Antalya’da yapılmasının tesadüfi olmadığını belirtmiş, Akdeniz vurgusu yaparak bölgenin tarihsel süreç içerisinde kadim medeniyetlerin diploması merkezi olduğunu ifade etmiştir. Gelecekte de küresel diplomasinin merkezinin burada olacağını, dijital diplomasi alanının genişlemesinin sorunlarının çözümü için pozitif bir etki oluşturacağına da dikkat çekmiştir. “Sıkı yumruklarla musafaha olmaz. Bu yumrukları gevşetecek diplomadır” diyen Erdoğan, BM Güvenlik Konseyinin salgını 100 gün sonra gündemine aldığını belirterek vizyoner diplomasinin aktif edilmesi gerektiğini söylemiştir. Öte yandan aşı milliyetçiliğine izin verilmemesi gerektiğini, 190 ülkenin mücadelesinin 5 ülkenin eline bırakılmayacağını, yeni dış politikada Güçlü Konseyinin yeni bir şekle bürünmesi gerektiğinin altını çizerek Türkiye’nin yerli aşı üretimiyle birlikte aşığı tüm insanlıkla paylaşacağını özellikle belirtmiştir.

Küresel Yönetişim: Küresel Çözümler İçin Yeni Yaklaşımlar

Forumun ilk paneli, moderatoörlüğünü Uluslararası TV sunucu ve gazeteci olan Ali Aslan yapmış ve Haiti Cumhurbaşkanı Jovenel Moise, Kenya Cumhurbaşkanı Uhuru Kenyatta, Afganistan Milli Uzlaşma Yüksek Konseyi Başkanı Abdullah Abdullah, AB Komisyonu Başkan Yardımcısı, Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Joseph Borrell – Fontelles, OECD Genel Sekreteri Mathias Cormann ve Kosova Cumhurbaşkanı Vjosa Osmani Sadriu konuşmacı olarak katılmışlardır.

Panelde genel hatlarıyla korona virüs salgınının küresel güvenlik çerçevesindeki strüktürü değerlendirilmiştir. Öyle ki bu salgının 1.5 yıllık süreç içerisinde küresel işbirliğinden yoksunluğu eleştirilmiş ve aşı savaşlarının ortaya çıkardığı rekabetten bahsedilmiştir.

ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU

Kenya Cumhurbaşkanı Uhuru Kenyatta bu konuyla ilgili pandeminin işbirliğine olan ihtiyacı net bir şekilde gösterdiğini ve çok taraflı iş kurumlarıyla karşılıklı dayanışma halinde olunması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca “Herkes kazanmadan biz kazanamayız” diyen Kenyatta, klinik çalışmalarda şirketlerin işbirliği halinde bulunduğunu buna mukabil ortak aşıda bu işbirliğinden söz edilemediğini eleştirerek milliyetçilik ve aşının istiflendiğine dikkat çekmiştir. Ek olarak bazı ülkelerin bu süreçte sadece kendi vatandaşı için çalışmalar yaptığını vurgulayana Kenyatta tam da bu yüzden daha fazla işbirliği ve katılımın gerekliliğini söylemiş ve tüm dünya devletlerinin temsili için çok taraflı kurumların ihtiyacından bahsetmiştir.

Haiti Cumhurbaşkanı Jovenel Moise ülkesinin 1 yıllık korona virüs mücadelesini anlatırken; “Ülkemizde ilk vaka 18 Mart 2020 tarihinde görüldü. Bizim bu süreçten çıkardığımız ders dünyanın bir kasaba olduğudur. Uluslararası işbirliği yetersiz. İlk vakalar meydana geldiğinde tıbbi malzeme desteği konusunda yeteri miktarda destek bulamadık. Sağlık malzemesi tedariki için çok acı çektik. Şimdi de aynı acıyı aşı tedarikinde çekiyoruz”.

Kosova Cumhurbaşkanı Vjosa Osmani Sadriu konuşmasında en çok yara olan grupların en marjinal gruplar olduğunu söylemiştir. Küreselleşmenin mevcut sisteminin ilerlemediğini ifade eden Sadriu, 21 inci yüzyılın bazı zorluklarının üstesinden gelmek için çok taraflılığın öneminden bahsetmiştir. Öte yandan pandemi süreciyle ilgili olarak “Pandemi bizlere hepimizin birbirine muhtaç olduğunu gösterdi. Kosova’da savaşı bizzat gördüm, yaşadım. Bizi demokrasi ayakta tuttu. Pandemi sürecinde Avrupa’dan, Türkiye’den, ABD’den yardım talep ettik. Tüm bunlar çok uzun süredir karşılaştığımız zorluklar. Bundan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak” ifadelerinde bulundu.

Afganistan Milli Uzlaşma Yüksek Konseyi Başkanı Abdullah Abdullah, mevcut sistem içerisinde zorluk yaşayan ülkeler olduğunu ifade ettikten sonra pandemi sürecinde bu zorluğun daha da arttığını söylemiştir. Süreçle ilgili olarak; “Hiçbirimiz hazır değildik. İşbirliğine ve liderlik göstermeye ihtiyacımız var. Korona virüs salgını ülkede mevcut olan zorlukların üzerine geldi. Zor olanı daha da zorlaştırdı. Birinci ve ikinci dalgayı atlattık. Üçüncü dalga ile de Hindistan ile işbirliği halindeyiz. Çin ve ABD de destek veriyorlar. Gelişmiş ülkeler bile bu süreçte zorluk yaşadılar” açıklamalarında bulundu. Ek olarak salgının uluslararası sınırları açan bir şey olduğunu belirten Abdullah, geçen seneye göre bir ilerleme gösterildiğini söyleyerek aşılama eylemini hızlı yaptıklarını ifade ettikten sonra yeni varyantların çıkmasının tüm dünyayı tekrar olumsuz etkileyeceğini vurgulamıştır. Abdullah diğer liderlere ek olarak iklim değişikliğine de atıfta bulunarak dünya pazarında kendi ürün ve hizmetlerini sunmak istediklerini ifade etmiştir. Son olarak dijital dönüşümün etkisinden bahsederek dünyanın ortak akla ihtiyacı olduğunu söyleyerek konuşmasını sonlandırmıştır.

AB Komisyonu Başkan Yardımcısı, Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Joseph Borrell, korona virüs salgınına “Gerçek anlamda ilk küresel kriz” olarak tanımladı. Bazı ülkelerin ekonomik olarak hazır olmasına karşın salgının ekonomik boyutta büyük bir tahribata neden olduğunu vurgulamış, bu tahribattan kurtulmak adına yeni ekonomik cevaplar bulmanın gerekli olduğunu ancak bunun tam anlamıyla gerçekleştirilemediğini ifade etmiştir. Öte yandan Borrell Afrika’da şu anda aşı üretiminin %1 olduğunu ve %99 oranda alım yaptığını söylemiştir. Bu bağlamda Afrika’nın aşı üretim kapasitesinin artırılması yönünde çalışmalar yapılması gerektiğini söylemiş ve Afrika’ya COVAX projesiyle 3 milyar \$ yardım yapıldığını ifade etmiştir. ABD’nin salgının ilk aşamasında görünmediğini ifade etmiş ve AB olarak 500 milyon doz aşı ürettiklerini ve bunun 240 milyon dozunu dışarı ile paylaştıklarını söyleyerek yapılanın cömertlik değil Afrika’nın gelişmesi için önemli olduğunu vurgulamıştır. Son olarak Afrika’ya sağlanan desteğin bununla da sınırlı kalmaması gerektiğini ifade eden Borrell aşı ile beraber hammadde tedariki de yapılması gerektiğini söylemiştir.

Panelin son konuşmacısı olan OECD Genel Sekreteri Mathias Cormann, son zamanlarda uluslararası örgütlerin öneminin arttığını belirtmiş ve 67 maliye bakanının bir araya geldiği toplantıda gelir açığını kapatmak için 50 milyar \$ ihtiyacının olduğundan bahsetmiştir. Ayrıca COVAX örneğini vererek, COVAX ın varlığının birçok kişiyi ölümden kurtardığını belirterek Dünya Sağlık Örgütüne verilen desteğin azaltıldığına dikkat çekmiş ve Uluslararası Örgütlerin hiç bu şekilde sınanmadığını ve küresel güvenliğin temini için pragmatik reform ve çözümlerin gerekli olduğunu söylemiştir.

ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU

Edinilen Dersler Işığında Bölgesel Dayanışmayı Nasıl Güçlendirebiliriz?

Bölgesel istikrarı nasıl artırırız sorusuna Bosna – Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Milorad Dodik “Yeteri kadar dayanışma göremedik. Küçük ülkeler olarak güçlü ülkelere nazaran geride kaldık. Aşı bulmaya çalıştık. COVAX’tan faydalanmaya çalıştık. Şu an iyiyiz aşılarda geliyor ancak COVAX tan beklenen desteği hala göremedik. Bu durum bizi kendimize getirdi. Tek bir yere güvenmektense bunu çeşitlendirmek lazım. Türkiye ile dayanışmamız kuvvetli. Gelecekte böyle bir dayanışma olmadan bir pandemi daha yaşarsak çok zor durumda kalacağız. Aramızdaki bariyerleri kırmalıyız” ifadelerinde bulundu.

Bosna – Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Üyesi Şefik Caferoviç, korona virüsün ilk küresel salgın olmadığını ve öncesinde İspanyol gribi ve başka örneklerinin olduğunu ifade etmiştir. Gezegende bilgiye erişimin çok hızlandığını, bu salgının ilk olmadığını ve son da olmayacağını vurgulamıştır. Virüsün kendi ülkesinde savaş etkisi oluşturduğunu ifade eden Caferoviç, ülkesinin tıbbi ekipman ve mekanik yardıma ihtiyacı doğduğunu belirterek; aşı sürecinde yaşadıkları zorluğu ilk süreçte de yaşadıklarını söylemiştir. Son olarak “Gördük ki güçlülere nazaran güçsüzler bu süreçte bir dayanışmaya muhtaç olduk. Nüfusumuza göre ihtiyacımız çok az iken yardım edilmedi” diyerek uluslararası dayanışmanın noksanlığını eleştirerek bu konuda küresel bir örgütlenmeye olan ihtiyacı belirtmiştir.

Afrika ile Ortaklıklar: Karşılıklı Kazançlar

Bu panele Somali Cumhurbaşkanı Mohamed Abdullahi Mohamed Farmajo, Kamerun Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mbella Mbella, Zimbabve Dışişleri Bakanı Frederick Musiwa Makamure Shava, Kongo Cumhuriyeti Dışişleri, Frankofoni ve Yurtdışındaki Kongolular Bakanı Jean – Claude Gakosso, Büyükelçi ve Afrika Genel Müdürü Nur Sağman, Gine Bissau Dışişleri ve Topluluklar Bakanı Suzi Carla Barbosa katılmıştır.

Türkiye – Afrika stratejik ortaklığı hakkında ne düşünüyorsunuz sorusuna Büyükelçi ve Afrika Genel Müdürü Nur Sağman; “49 Afrika ülkesinde buldum. Afrika ülkeleriyle yaklaşımımız saygıya dayalı ve kazan – kazan anlayışına dayalıdır. Ekonomi ve sosyal kalkınmaya önem gösteriyoruz” cevabını verirken, Afrika’nın Türkiye için neden önemli olduğu sorusuna ise; “Afrika sadece Türkiye için değil dünya için önemli. Büyük ekonomik kaynak potansiyeline sahip. Stratejik olarak önemli. İyi bir Afrika iyi bir dünya demek” cevabını vermiştir.

Zimbabve Dışişleri Bakanı Frederick Musiwa Makamure Shava, uluslararası ilişkilerin tamamen dostluklarla ilgili olduğunu, Türkiye’den kazan -kazan etkileşimi beklediklerini ifade etmiştir. Ayrıca Afrika ile ilgili sahip popülasyonun % 60’ının 30 yaş altında olduğunu yani çok genç nüfus potansiyeline sahip olduklarını dolayısıyla yüksek insan gücüne sahip olduklarını belirtmiştir. Ayrıca kaynak gelişim eksikliklerinin olduğunu ve bu çerçevede Türkiye ile paylaşım ve alışveriş halinde olduklarını ifadelerine eklemiştir.

Somali Cumhurbaşkanı Mohamed Abdullahi Mohamed Farmajo, Türkiye – Afrika ilişkileriyle ilgili olarak; “Osmanlı döneminde başlayan ikili ilişkiler zaman zaman durgunlaşsa da günümüzde kaldığı yerden devam etmektedir. Yaşanan kuraklıkta Türkiye’nin yapmış olduğu 300 milyon \$ yardım ilişkilerin gelişmesinde önemli rol oynadı. Sağlık konusunda, eğitim sektöründe, ulaşım sektöründe azımsanamayacak yardımlar yapıldı” ifadelerini kullanmıştır.

Kamerun Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mbella Mbella, ülkesinin petrol, alüminyum ve tarım ürünleri ihraç ettiğini söylemiştir. Türkiye ile birlikte yapmış oldukları faaliyetleri şu şekilde özetlemiştir; “Türkiye ile beraber otel altyapıları inşa ediyoruz. Turizm sektörü için de çalışmalarımız devam ediyor. Eğitim konusunda da bölgede Türkiye’nin açtığı okullar bulunmakta. Hayvancılık konusunda çok önemli gelişmeler elde ettik. Bu dinamikler bizi mutlu ediyor. Son zamanlarda da tıbbi işbirliği söz konusu. Hastalarımızı Türkiye’ye gönderiyoruz. Afrika genç nüfusu, sahip olduğu maden kaynakları, Atlantik ve Pasifik okyanusuna sahip oluşu ve petrol kaynaklarının 5/1 ine sahip oluşu ile çok önemli bir bölge. Mavi ekonomi adına da Türkiye – Afrika ilişkilerini geliştirmeliyiz” açıklamalarında bulunmuştur.

Son olarak Kongo Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Jean – Claude Gakosso, Türkiye – Afrika ilişkilerinin 21 inci yüzyılın en önemli olayı olduğunu belirtmiştir. Türkiye’nin Akdeniz’e kıyısı olan ülkelerin yanı sıra Sahra altı ülkeleriyle de iyi ilişkiler inşa ettiğini ifade eden Gakosso, sadece maden, mineral ihracatı değil, kültürel ve sosyal işbirliğini de güçlendirmek istediğini söylemiştir.

ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU

Asya'da Bölgesel İşbirliği

Moderatörlüğünü CİCA İcra Direktörü Kairat Sarybay'ın yaptığı panele, Özbekistan Dışişleri Bakanı Abdulaziz Kamilov, Kırgızistan Dışişleri Bakanı Ruslan Kazakbayev, Tacikistan Dışişleri Bakanı Sirojiddin Muhriddin, Pakistan Dışişleri Bakanı Makhdoom Shah Mahmood Qureshi ve Malezya Dışişleri Bakanı Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein katılmışlardır.

Açılış konuşmasını Özbekistan Dışişleri Bakanı Abdulaziz Kamilov yapmış, Antalya Diploması forumunun pandemi sürecinde yapılmasının önemli olduğunu vurgulamıştır. Diploması ve bilgi paylaşımının bu dönemde önemli olduğunu vurgulayan Kamilov, Asya'nın 21. yüzyılda ayağa kalktığını ve kendi potansiyelini göstermeye başladığını ifade etmiştir. Ayrıca Kamilov, Özbekistan'ın yeni dış politikasını "Dostane, faydalı ilişkiler kurmak" olarak nitelmiştir. Özbekistan'ın açık – yapıcı – pragmatik politikalar izlediğini öne süren Kamilov, yakın komşu ilişkilerinin gelişimine önem verdiklerini, suyun akıllıca kullanımı için çalışmalar yürütüldüğünü ve yatırım çekiciliğini artırmaya yönelik yeni politikalar üretilmesi gerektiğini söylemiştir. Özbekistan'ın Orta Asya'ya entegrasyonun ulaşım, ekonomi, ticaret gibi atılımlarla sağlanacağını da ayrıca belirtmiştir.

Pakistan Dışişleri Bakanı Makhdoom Shah Mahmood Qureshi Orta Asya ve Güney Asya arasındaki bağlantıya dikkat çekmiş ve Asya bölgesinin önemini şu ifadelerle açıklamıştır: "Bölgesel işbirliğini anlamak için dünyanın Asya'ya bakışını izleyin. Tarih Asya'da yazılacak. Asya nüfus potansiyeli ve büyük bir Pazar oluşuşuyla çok önemli bir bölge. Mevcut kazanımların aksine Asya kıtası maalesef silahlı çatışmalardan mustarip. İstikrarsızlığın önüne geçmek için bölgesel işbirliği şart. Bu bağlamda Afganistan'daki çatışma Doğu – Batı entegrasyonu açısından da önemli." Dahası Qureshi kıtanın sahip olduğu ulus ötesi demiryolu bağlantıları, doğalgaz boru hattı gibi etkenlerin de önemli olduğunu vurgulamıştır. Myanmar'ın, Kuzey Kore'nin, Batı Asya'nın ve Körfez ülkelerinin statüsünün istikrara bakarak bölgesel işbirliği arasındaki bağı açıklaması açısından elzem olduğunu ifade etmiştir.

Ayrıca Asya'yı yeni bir savaşın beklediğini söyleyen Qureshi, yeni bir Soğuk Savaşın tohumlarının atıldığını ifade etmiş, bölgesel işbirliğinin önemine bir kez daha vurgu yaparak jeopolitikten jeoekonomiye geçilmesinin gerekliliğini anlatmıştır. Bunun sağlanması için gerekli olan 3 unsuru; barış – ortaklık gelişimi – refah olarak belirtmiştir. Öte yandan Qureshi bölgesel işbirliği için şu 5 şeyi önermiştir:

- Sürdürülebilir kalkınmaya odak
 - Yoksulluğun azaltılması için çalışma
 - Dünya ile daha çok iş içe olmak. Finansal destek ile gelişmemiş ülkelere destek sağlanması.
 - Finansal akışların Asya'ya girişimini sağlamak
- İklim değişikliği ile mücadele

Tacikistan Dışişleri Bakanı Sirojiddin Muhriddin, Asya'nın çok dinamik bir bölge olduğunu ifade etmiş, ekonomik potansiyelinin büyüklüğüne dikkat çekmiş, karşılıklı çıkarlar doğrultusunda ortak yatırım projelerinin desteklenmesi gerektiğini söylemiştir. Adı geçen adımların atılmasının bölgesel kalkınma ve ekonomik büyümeye katkı sağlayacağını altını çizmiştir. Öte yandan Muhriddin, bölgede tarımsal büyüme hedefinin olduğunu, ulaştırma ve alt yapıya atılım yapılması gerektiğini, pürüzsüz transitin sadece ülke için değil bölge için de gerekli ve önemli olduğunu ifade etmiştir. Mevcut bariyerlerin kaldırılması gerektiğini ve esnek trafik politikası uygulanmasını gerektiğini de ayrıca söylemiştir. Pakistan Dışişleri Bakanı Qureshi gibi Muhriddin de iklim değişikliğine dikkat çekerek bölgedeki ekonomik güçlenme için ortak hareket edilmesi gerektiğini vurgulamış su kaynakları ve enerji politikalarını önemstediklerini belirterek konuşmasını sonlandırmıştır.

Malezya Dışişleri Bakanı Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein korona virüsün sosyoekonomik durumu etkilediğini ve neticesinde çok yakın ve etkileşimli işbirliğine ihtiyaç duyulduğunu söylemiştir. Ancak bu şekilde hareket edilerek küresel krizlerin çözüme ulaşacağını belirtmiştir. Aynı şekilde Hussein, bölgede terör faaliyetinin ve aşırı grupların arttığına dikkat çekerek, yeni yöntemlerin bölgeye kolay adapte olduğunu belirtmiş ve aşırıçılık, uyuşturucu, insan kaçakçılığı, radikal gruplar gibi sorunlarla ortak işbirliği olmadan mücadele edilemeyeceğine dikkat çekmiştir.

Özetle Antalya Diploması forumu kapsamı itibarıyla dünyanın dört bir yanından liderlerin bir araya gelerek, dünyanın var olan küresel ve bölgesel sorunlarının dile getirilip bu sorunların çözümleri için çatışma analizlerinin yapıldığı ve çözüm üretilmek istendiği bir yer olmuştur. Ayrıca korona virüs salgınının hala devam ettiği bir süreçte yapılmış olması ise yukarıda liderlerin ifade ettiği sorunların uluslararası arenada duyulması açısından ayrı bir önem taşımıştır.

ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU'NDAN KAREER

Editör

Göktürk Metehan Toklu

Yazarlar

Aslıhan Ateş

Ekrem İğde

Kübra Uysal

Mustafa Said Şahan

İletişim:

yucam@yalo.edu.tr

HAZİRAN 2021

Youtube Kanalımız: YUÇAM